

Graafikalaud annab kunstnikule vabaduse

20 aastat tagasi Autor: [AM](#)

Arvutimaailm katsetas Wacom graafikalauda (graphic tablet) uut mudelit Intous3, mille tõi meile AS Tigma.

Mis on graafikalaud?

Graafika- ehk digilaud (ka joonistamislaud) on alternatiivne sisendseade, mida võib kasutada hiire, juhtkuuli (trackball) vm asemel, või ka nendega paralleelselt. Laud koosneb alusest ja spetsiaalsest pliiatsist. Osade digilaudadega on kaasas veel spetsiaalne juhtmeta hiir (mis töötab digilaul, aga mitte väljaspool seda).

Graafikalauda ostmisel tasub tähelepanu pöörata järgmistele parameetritele.

Suurus

Mida suurem laud, seda kõrgem hind. Kodukasutajail tasuks seetõttu valida pisemaid (nt 4×5-tolliseid) laudu, professionaalid (CAD-i kasutajad, illustraatorid jt) eelistavad suuremaid. Silmas tuleks pidada ka asjaolu, et mida suurem laud, seda rohkem tuleb kätt liigutada, mistõttu suurus igas mõttes plussiks ei olegi.

Samuti peaks arvestama olemasoleva tööpinna võimalustega - graafikalaud ise on üksjagu suurem kui selle tööala - nii võttis testitud A4 (30,5×23,1 cm) digilaud ruumi 44×34 sentimeetrit.

Pliiats

Pliiatseid on mitme kuju ja suurusega, patareidega (mis teevad pliiatsi raskemaks) juhtmega või ilma. Kui pliiats on juhtmega, tasub kontrollida, kas seda saab ühendada mõlemale poole lauda, kui olete vasakukäeline. Mõnedel pliiatsitel on lisaks programmeeritavad nupud ja pliiatsi teine ots toimib kustutuskummina.

Survetundlikkus

Survetundlikkust pakutakse erinevates suurustes. Levinumad on 256, 512 ja 1024 taset. Mida suurem tasemete arv, seda tundlikum ja loomulikum töövahend tundub.

Arvutiga ühendamine

Enamik viimase aja digilaudadest ühendatakse arvutiga USB pordi kaudu, mis ongi mugavaim valik. Kui teil USB-d aga pole, peate valima digilaua, mida saaks ühendada järjestikuporti. Samuti vajab see eraldi toitejuhet, mida USB-ga laua puhul vaja ei ole.

Wacom Intous3

Intous3 välimus on sümpaatne - ilus ja ergonoomiline disain, laud ise õhuke ja kerge. Paigaldus ja install olid lihtsad - digilaua ots USB pessa ja installi-CD arvutisse - ning tööle ta hakkaski.

Iga punkt digilaul on vastavuses punktiga monitoril - nii, et iga kord kui asetate pliiatsi või hiire digilauale, hüppab kursor vastavasse kohta ekraanil. Alguses on see mõnevõrra harjumatu, sest tavahiirega kursori nihutamiseks ekraani vasakusse ülemisse nurka piisab vaid hiire põgusast liigutamisest. Digilaua hiirt (või pliiatsit) kasutades tuleb see sama tulemuse saamiseks füüsiliselt graafikalauda ülemisse paremasse nurka viia. Kuid see, mis miinuseks töölaual menüüde ja ikoonide vahel liikumisel, on plussiks tegeliku töö tegemisel graafikaprogrammis.

Wacom Intous3 üks uuendustest on graafikalauda mõlemal küljel paiknevad programmeeritavad klahvid (4 tk) ja puutetundlikud ribad (touch strip), mida võib oma suva järgi seadistada. Puutetundlikud ribad on vaikumisi seatud enamikes pilditötlusprogrammides suurendama-vähendama (zoom). Muudes programmides töötavad nad kerimisribadena, aga neid võib määrata näiteks muutma pintsli/pliiatsi suurust, kuju jmt. Touch Strip reageerib mitte ainult sõrme, vaid ka pliiatsiotsa puudutusele. Klahvid on vaikumisi: Ctrl, Alt, Shift ja tühik (spacebar), aga nende alla võib salvestada mitmeid eri funktsioone, kas üldiselt igal pool kasutamiseks või erinevaid eri programmidega töötamisel.

Intous3 pliiats on surve- ja kallutustundlik, st pliiatsi kaldenurka muutes või sellele eri tugevuses survet avaldades, saame tulemuseks erineva joone. Tulemus sõltub muidugi ka tarkvara seadistamisest. Programmides, mis neid omadusi toetavad on joonistamine igatahes lausa lust. Intous3-ga kaasasolev tarkvara lubab seada pliiatsi (ja hiire) tundlikkuse ning muud omadused igauhe enda maitse järgi.

Intous3 digilauaga tuleb kaasa 4 lisaotsikut pliiatsile, mille abil imiteeritakse eri tüüpi (pehmemaid ja tugevamaid) "päris" pliiatseid või näiteks kriiti.

Kui pliiats tagurpidi keerata, töötab see kustutuskummina - väga mugav omadus, mida kõikide firmade digipliiatsitel siiski pole.

5 nupuga, juhtmeta, programmeeritav optiline hiir on abiks neile, kellele pliiats alguses väga harjumatu tundub. Mina kasutasingi Windowsis liikumiseks ja tihti ka menüüdest käskude valimiseks pigem hiirt. Klaviatuuri see-eest tõstsin hoopis kõrvale ja seadsin digilaua selle asemele. Pilditötlusel oli aga pliiats oivaline - nõustun ühe arvutigraafiku arvamusel, kes soovitas proovida seebiga oma nime kirjutada - pliiats on selleks tööks ikka kõige parem.

Kuigi graafikalaud ei paranda muidugi joonistusoskust, võib siiski ka kehvema käelise oskusega inimene selle abil lihtsamaid joonistusi ja skeeme kergesti digitaliseerida - asetades paberilehe graafikalauale ja järgides pliiatsiga (kaasasoleva digipliiatsiga) kujutist paberil.

Wacom Intous3 graafikalauad öeldakse olevat väga vastupidavad ja kannatavad välja isegi kohvi peale valamise ja tuha raputamise.

Eestis näikse graafikalauad olevat veel võrdlemisi vähe levinud ja seda isegi professionaalide hulgas. Täiustunud tehnoloogiat ja langenud hindu silmas pidades tundub aga Wacom Intous3 hind üpris mõistlik olema.

Lapsele mänguasjaks on seda ehk veel kallis osta, aga endale arvutigraafikaga leiba teenivale kunstnikule-kujundajale julgen soojalt soovitada.

PIRET FREY

- [Testid](#)